

Prospektiv videoanalyse av skader og hendelser i Tippeligaen 2000 – Football incident analysis (FIA)

Andersen TE, Larsen Ø, Tenga A, Engebretsen L, and Bahr R.
Senter for idrettsskedeforskning, Norges idrettshøgskole.

Introduksjon: En rekke tidligere studier har vist at skadefrekvensen i fotball er høy, men fortsatt har man lite kunnskap om skademekanismer. Formålet med denne studien var å identifisere spillesituasjoner med høy risiko for skade.

Metode: Spillere (n=330) fra alle 14 Tippeligaene i Norge sesongen 2000 deltok i studien. Videoopptak fra 175 av 182 spilte Tippeligakamper (256 timer) ble samlet prospektivt. En hendelse ble registrert fra opptakene dersom dommeren stoppet kampen grunnet antatt skade, dvs. fordi en spiller lå nede >15 s synlig smertepåvirket. En skade ble registrert dersom spilleren måtte forlate banen grunnet skade eller ikke kunne delta normalt på trening eller kamp i minst en dag. Det medisinske støtteapparatet i klubbene registrerte fortløpende alle akutte skader gjennom sesongen. Hendelsene og situasjonene som ledet til hendelsene ble analysert ved hjelp av FIA (Andersen et al. BJSM, 2002).

Resultater: I alt 488 hendelser, hvorav 56 var skader, ble registrert – 273 (56%) i angrep og 215 (44%) i forsvar. Overgangsangrep forårsaket 238 (49%), omstendelige angrep med langpasning 97 (20%) og dødballsituasjoner 68 (14%) av hendelsene. Hendelsene var jevnt fordelt over hele banen. Spisser (RR=2.3) og indreløpere (RR=1.4) var mer og keepere (RR=0.5) og kantspillere (RR=0.2) mindre utsatt for hendelser. Dueller førte til 456 (93%) av hendelsene, hvorav 225 (50%), taklingsdueller, 119 (26%) tilfeller av obstruksjon, stempling, spark og nedrivning, og 93 (20%) hodedueller. I de fleste tilfellene var spillerens oppmerksomhet ikke rettet mot motspilleren som forårsaket hendelsen (n=461, 94%).

Konklusjon: FIA kan benyttes til å identifisere spillesituasjoner med høy risiko for skade. Forbedring av spillernes oppmerksomhet i duellsituasjoner kan være et aktuelt tiltak for å forebygge skader.

Senter for idrettsskedeforskning er etablert ved Norges Idrettshøgskole med økonomisk støtte fra Kulturdepartementet, Norges Idrettsforbund og Olympisk Komite, Norsk Tipping AS og Pfizer AS.